

Εκφραστικά μέσα:

1) Επίθετα: *κρύο τσουχτερό, ο καιρός ήταν μουντός, το σοκάκι ήταν στενό, το σκούρο σύννεφο, χαρούμενη φωνή, Το πρόσωπο του ήταν ροδοκόκκινο κι όμορφο, καλύτερη απάντηση πρόχειρη κ.ά.*

2) Εικόνες:

α) ηχητικές: *Άκουγε τον κόσμο που πήγαινε ... για να ζεσταθούν, η φύση ανάσαινε εκεί.*

β) οπτικές: *Ο καιρός ήταν μουντός... βαριά ατμόσφαιρα, Η ομίχλη ξεχνόταν και τρύπωνε... αχνοφαίνονταν, Ο Σκρουτζ είχε αναμμένη... ένα μόνο κάρβουνο, Το πρόσωπο του ... άχνιζε και πάλι.*

3) Μεταφορά: *θα τον έβαζα να βράσει μέσα στην ίδια του την πουτίγκα, βαριά ατμόσφαιρα, η φύση ανάσαινε, τα μάτια του σπίθιζαν.*

4) Προσωποποιήσεις: *η φύση ... σκαρφιζόταν κάτι τρομερό, Μια εποχή όλο καλοσύνη και συμπόνια.*

5) Παρομοιώσεις: *καμαράκι σαν κουτί, σαν μια άλλη ράτσα.*

6) Συνεκδοχή: *κομματάκι χρυσό ή ασήμι (η ύλη αντί για το κατασκευαζόμενο απ' αυτήν νόμισμα).*

ΕΚΦΡΑΣΤΙΚΑ ΜΕΣΑ

ΔΙΑΛΟΓΟΣ : Τα πρόσωπα συνομιλούν και ο στόχος του είναι η ζωντάνια και η αμεσότητα.

ΑΝΑΦΩΝΗΣΗ : Είναι η επιφωνηματική λέξη ή φράση που στόχο έχει να δηλώσει τα συναισθήματα του προσώπου που μιλά. Η αναφώνηση αισθητοποιεί τα συναισθήματα.

ΕΙΡΩΝΕΙΑ : Είναι το λεκτικό σχήμα που χρησιμοποιείται για να αποδοθεί ένα νόημα διαφορετικό ή αντίθετο από αυτό που ισχύει στην πραγματικότητα. Συνήθως με την ειρωνεία δηλώνεται υποτίμηση ή αποδοκιμασία.

ΥΠΕΡΒΟΛΗ : Πρόκειται για λέξεις ή φράσεις με τις οποίες μεγεθύνεται ένα χαρακτηριστικό, μία ιδιότητα, μία ενέργεια, μία κατάσταση σε επίπεδα εξωπραγματικά. Δίνεται για έμφαση.

ΕΠΑΝΑΦΟΡΑ : Είναι το σχήμα λόγου στο οποίο δύο ή περισσότερες προτάσεις αρχίζουν με την ίδια λέξη. Δίνεται για λόγους έμφασης.

ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ : Είναι το σχήμα λόγου στο οποίο μία έννοια εμφανίζεται δύο (ή περισσότερες) φορές είτε αυτούσια είτε λίγο διαφοροποιημένη. Δίνεται για λόγους έμφασης.

ΕΜΦΑΣΗ : Σε αυτό το σχήμα του λόγου ένα στοιχείο τονίζεται πολύ, ώστε ο αναγνώστης να το προσέξει με κάθε τρόπο.

ΜΕΤΑΦΟΡΑ : Μεταφορά έχουμε όταν μία ιδιότητα ενός προσώπου, ζώου ή πράγματος, αφηρημένης έννοιας αποδίδεται σε κάποιο άλλο (πρόσωπο, ζώο, πράγμα αφηρημένη έννοια). Οι μεταφορές δίνουν ζωντάνια.

ΠΑΡΟΜΟΙΩΣΗ : Παρομοίωση έχουμε όταν παρουσιάζουμε ένα πρόσωπο, ζώο ή πράγμα όμοιο με κάποιο άλλο ως προς μια ιδιότητα. Η παρομοίωση εκφέρεται με τις σαν, καθώς, όπως, σαν να, θαρρείς, λες κ.ά. Το κείμενο δονείται από ένταση.

ΠΡΟΣΩΠΟΠΟΙΗΣΗ : Είναι η απόδοση ανθρώπινων ιδιοτήτων σε άψυχα αντικείμενα ή αφηρημένες έννοιες (π.χ. ζώα, φυτά, πράγματα). Το κείμενο δονείται από ένταση.

ΑΝΑΔΙΠΛΩΣΗ : Αναδίπλωση υπάρχει όταν η τελευταία λέξη ή φράση μιας πρότασης επαναλαμβάνεται στην αρχή της επόμενης.

ΑΠΟΣΙΩΠΗΣΗ : Αποσιώπηση υπάρχει όταν ο λόγος σταματά επειδή ο ομιλητής δεν θέλει να συνεχίσει (είτε από άγνοια είτε από συγκίνηση είτε για έμφαση) και τη θέση του παίρνουν αποσιωπητικά.

ΕΥΦΗΜΙΣΜΟΣ: Ο ευφημισμός είναι ο έπαινος, το εγκώμιο αλλά και η ονομασία κάποιου δυσάρεστου όρου ή γεγονότος με επαινετική λέξη. Δηλαδή στον ευφημισμό συνήθως χρησιμοποιούμε μια λέξη ή μια έκφραση στη θέση μιας άλλης, επειδή θεωρείται λιγότερο αρνητική, δυσοίωνα, επιθετική ή χυδαία από αυτήν που αντικαθιστά. Είναι ένα από τα είδη «διπλής γλώσσας». Η χρήση των ευφημισμών εντάσσεται στο πλαίσιο της πολιτικής ορθότητας στη χρήση της γλώσσας σε διάφορα περιβάλλοντα.